

Recenzja

J. GUERRA, R. M. CROS (koordynacja i redakcja). 2004. **Flora briofítica ibérica. Pottiaceae: Didymodon**. [Fasc. 6 – J. A. Jiménez]. 35 str., 8 ryc. Miękka opr., format 19,5 × 27,5 cm. Sociada Española de Briología, Murcia. Cena: 10 €. ISSN 1696-0521.

J. GUERRA, R. M. CROS (koordynacja i redakcja). 2004. **Flora briofítica ibérica. Pottiaceae: Tortella, Pleurochaete**. [Fasc. 9 – F. Puche]. 23 str., 5 ryc. Miękka opr., format 19,5 × 27,5 cm. Sociada Española de Briología, Murcia. Cena: 10 €. ISSN 1696-0521.

J. GUERRA, R. M. CROS (koordynacja i redakcja). 2004. **Flora briofítica ibérica. Sphagnaceae: Sphagnum**. [Fasc. 12 – M. Brugués, J. Muñoz, E. Ruiz & P. Heras]. 79 str., 29 ryc. Miękka opr., format 19,5 × 27,5 cm. Sociada Española de Briología, Murcia. Cena: 10 €. ISSN 1696-0521.

W drugiej połowie 2004 r. opublikowane zostały 3 kolejne zeszyty Flory mchów Półwyspu Iberyjskiego. Jeden z nich obejmuje torfowce, a pozostałe dwa 3 rodzaje z rodziny Pottiaceae: *Didymodon* oraz *Tortella* i *Pleurochaete*. Ta ostatnia rodzina jak na razie dominuje w opracowaniach, ale nie ma w tym nic dziwnego, gdyż jej przedstawiciele stanowią ważny składnik brioflory tego obszaru. Szczególnie cenny jest fascykuł poświęcony trudnemu pod względem taksonomicznym rodzajowi *Didymodon*, który obejmuje tu 18 gatunków. Aż 3 spośród nich zostały opisane w ostatniej dekadzie: *D. bistratosus* Hébr. & R.B.Pierrot w 1994 r., *D. sicculus* J.M.Cano, Ros, García-Zamorra & J.Guerra w 1996 r. i *D. erosus* J.A.Jiménez & J.Guerra w 2004 r. Z kolei rodzaj *Tortella* liczy na Półwyspie Iberyjskim 7 gatunków i 4 odmiany, przy czym ujmowane czasami jako osobne gatunki *T. densa* (Lorentz & Molendo) Crundwell & Nyholm i *T. glareicola* T.A.Chr. są potraktowane jako odmiany *T. inclinata* (R.Hedw.) Limpr. i *T. flavovirens* (Bruch) Broth. Rodzaj *Pleurochaete* jest tu monotypowy, podobnie jak w całej Europie, zaś *Sphagnum* jest rodzajem najbogatszym, liczącym na Półwyspie Iberyjskim aż 29 gatunków. Jest to liczba zaskakująco wysoka, zważywszy na arydowy charakter tego obszaru, który posiada jednak enklawy, zwłaszcza w górach na północy, stwarzające warunki sprzyjające rozwojowi roślinności torfowiskowej.

Wszystkie zeszyty zostały opracowane według tego samego schematu, jak i poprzednie fascykuly. Na szczególną uwagę zasługuje bardzo dobra ikonografia wszystkich gatunków. Nieco tylko szwankuje nazewnictwo taksonów. Odnosi się to np. do nazw sekcji w rodzaju *Sphagnum*. Autorstwo sekcji *Subsecunda* i *Rigida* przypisane jest S. O. Lindbergowi, podczas gdy faktycznym autorem tych nazw jest W. P. Schimper, który podniósł do rangi sekcji taksony nieokreślonej rangi opisane przez Lindberga. Sekcję *Acutifolia* opisał Wilson, a nie '(Russow) Schimp.'. Autor opracowania *Tortella* powiela błąd popełniany przez większość briologów przypisujących autorstwo *Tortella fragilis* W. J. Hookerowi i Wilsonowi, podczas gdy faktycznie gatunek ten opisał jako *Didymodon fragilis* Drummond w znanym wydawnictwie zielnikowym *Musci americani* jako Nr 127. Natomiast *Sphagnum squarrosum* opisał Crome w swych eksykatach, a cytowany często opis z drugiego tomu *Botanische Zeitung* z 1803 r. został zawarty w anonimowej recenzji tychże eksykatów, napisanej najprawdopodobniej przez Hoppego, wówczas redaktora tego czasopisma i wybitnego briologa owych czasów.

Te drobne uchybienia na pewno nie mają większego wpływu na wysoką ocenę całości. Z niecierpliwością należy oczekiwać więc na publikację dalszych zeszytów tego wydawnictwa, zwłaszcza mających pomarańczowy kolor okładek, który został zarezerwowany dla opracowań rodziny Pottiaceae, gdyż ta naprawdę trudna pod względem taksonomicznym rodzina ma największe szanse na pełne, nowoczesne opracowanie taksonomiczne w Europie. – RYSZARD OCHYRA, ul. Gołaśka 15/25, 30-619 Kraków, Polska.